

Stockholms kommun
kontaktcenter@stockholm.se

2023-01-13
1 (16)
Dnr. 2022:6414

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av
Hökarängsskolans grundskola belägen i
Stockholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Hökarängsskolans grundskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier hos Hökarängsskolans grundskola uppfylls i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9–10 §§ skollagen (2010:800).

Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation och för personalen: 2 kap. 9–10 och 34 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 11 kap. 2-3, 5, 8, 13 § skollagen.

Läroplan för grundskolan (Lgrsär22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3

Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn gör regelbundna bedömningar av skolans resultat och undervisningens kvalitet, genomförande och förutsättningar, vilket ger rektorn ett brett underlag att utgå från vid skolans resultatanalys. Rektorn gör välgrundade analyser av skolans samlade resultat och vidtar åtgärder samt fördelar resurser utifrån identifierade utvecklingsbehov. Vidare

leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet på ett sätt som skapar goda förutsättningar för en lärmiljö som är tillgänglig, flexibel och anpassad för elevernas behov. Rektorn följer även upp personalens kompetenser och skapar förutsättningar för kompetensutvecklingsinsatser.

Motivering

Rektorn genomför uppföljningar och analyser av skolans resultat, samt fattar beslut om förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorn gör regelbundna bedömningar av undervisningens kvalitet, syfte, genomförande och förutsättningar, vilket ger rektorn ett brett underlag att utgå från vid skolans resultatanalys. Av intervjuer framgår att rektorn gör resultatuppföljningar genom exempelvis trygghetsenkäter, elevers omdömen och betyg. Rektorns uppföljning av lärarnas bedömningar görs bland annat med stöd av ett bedömningsverktyg för grundsärskolan i Stockholms stad, MIRA-modellen¹ där elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse framgår. Genom verksamhetsbesök får rektorn en uppfattning om undervisningens kvalitet i förhållande till styrdokumentens krav. Vidare framkommer att rektorn följer upp de förutsättningar som påverkar lärarnas möjligheter att skapa en god undervisning. Av intervjuer framgår att det exempelvis kan vara materiella resurser, eller behov av omfördelning av personella resurser på skolan utifrån enskilda elevers eller elevgruppers behov.

Av granskningen framgår vidare att rektorn gör välgrundade analyser av skolans samlade resultat och vidtar åtgärder där det bedöms finnas utvecklingsbehov. Av flera intervjuer framgår att rektorn leder det systematiska arbetet med att analysera skolans kunskaps- och trygghetsresultat, bland annat genom skolans resultatdialoger, där rektorn organiserat för lärare att delta i skolans analysarbete. Elevhälsan deltar också i skolans resultatdialoger, framförallt i analysen av skolans trygghetsresultat. Vidare framgår att faktorer som kön, elevgrupper, ämnen och ämnesområden beaktas i analysen av både kunskaps- och trygghetsresultat. Även eleverna deltar i analysarbetet genom att de ges möjlighet att uttrycka sina åsikter när trygghetsresultaten följs upp, bland annat genom deltagande i åldersanpassade

¹ [Bedömning i grundsärskolan | Pedagog Stockholm](#)

fokusgrupper, där eleverna på grundsärskolan diskuterar resultaten tillsammans med elever på grundskolan. Skolans analys visar till exempel att lärarnas struktur, lärmiljö och satsning på läsundervisning har inverkat positivt på måluppfyllelsen. Förklaringarna i skolans analys skiljer sig till exempel åt för elever på olika stadier, där olika motiveringar ges för både högre och lägre måluppfyllelse. Av intervjuer framkommer att den gemensamma analysen används av rektorn för att utveckla undervisningen och för att stödja varje elevs kunskapsutveckling på bästa sätt. En del av det arbetet sker i skolans olika utvecklingsgrupper, där lärare från grundsär- och grundskolan arbetar gemensamt med att utveckla undervisningen inom olika områden. Lärarna arbetar aktivt med att utveckla undervisningen och gör exempelvis klassrumsbesök hos varandra med syften som utgår från skolans utvecklingsområden. Rektorn beskriver i intervju att resurser kan omfördelas efter genomförda analyser och att kompetenshöjande insatser kan genomföras vid behov.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet och skapar förutsättningar för kompetensutveckling och en tillgänglig lärmiljö på skolan

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på ett sätt som skapar goda förutsättningar för en lärmiljö som är tillgänglig, flexibel och anpassad för elevernas behov. I flera intervjuer beskrivs att lärmiljön på skolan är tillgänglig med lärverktyg och hjälpmedel som används kontinuerligt och på ett medvetet sätt i undervisningen, i syfte att fortsätta utveckla skolans tillgänglighet för eleverna. Vidare framgår att rektorns organisation möjliggör kontinuerliga avstämningsmöten i personalgruppen om elevers behov och lärande. Beträffande den fysiska lärmiljön framkommer i intervjuer att vissa lokaler som används för undervisning har en del fysiska begränsningar. Rektorn berättar i intervju att en stor del av skolans lokaler är nyrenoverade, men att en del kvarstår att åtgärda, vilket kan försvåra den fysiska tillgängligheten i en del av skolans lokaler. Vidare beskrivs att elevernas förutsättningar för att läsa en kombination av ämnen och ämnesområden är goda, vilket flera elever på skolan gör vid tidpunkten för granskningen. Skolan har organiserat för flexibla lösningar för eleverna, vilka följs upp kontinuerligt under läsåret.

Av granskningen framgår vidare att rektorn följer upp lärares och elevassistenters kompetenser, och vilka behov av kompetensutveckling som finns på skolan. Rektorn beskriver i intervju att personalen informeras om kompetensutvecklingsinsatser redan vid anställning på skolan, och beroende på skolans behov och deras grundkompetens erbjuds olika möjligheter, samt uppmanas att delta. Personalen på skolan erbjuds till exempel intern utbildning i tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) eller vid behov,

kompetenshöjande insatser som genomförs av elevhälsan. Representanter för elevhälsan berättar i intervju att elevhälsans funktioner används av rektorn för att bilda sig en uppfattning om personalen på grundskolan har nödvändiga kompetenser. Vidare beskrivs i intervjuer att elevassistenter kan läsa en utbildning med inriktning mot grundskolan som tillhandahålls av Stockholms stad, och lärare har möjlighet att komplettera sin lärarbehörighet genom att vidareutbilda sig med inriktning mot grundskolan. Vid introduktionsdagar inför nytt läsår får nyanställd personal och personal som undervisar på både grund- och grundskolan en introduktion kring innehållet i grundskolans läroplan och kursplaner, av biträdande rektor för grundskolan. Det finns en tydlighet i rutinerna och i organisationen på skolan, exempelvis finns rutiner nedskrivna i skolans personalhandbok vilken nyanställd personal får ta del av. Av intervjuer framgår att det även finns en elevhälsoplan där uppgifter, ansvar och mandat framgår, samt en vikariepärm med rutiner för vikarier.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevs utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Grundskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

Strukturerad undervisning: 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgrsär22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8

Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna får en god undervisning som är varierad och anpassad efter elevernas förutsättningar och behov. Undervisningen är utformad för att stimulera elevernas lärande på en lämplig nivå och bidrar till deras progression med ett aktivt lärarstöd och individanpassade hjälpmedel. Vidare skapar lärarna en välstrukturerad undervisning som följer en

struktur som är bekant för eleverna, med utgångspunkt i styrdokumentet. Syftet med undervisningen blir tydligt för eleverna och de får möjligheter att samarbeta och lära tillsammans.

Motivering

Undervisningen är varierad och individanpassad, och eleverna ges ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att eleverna får en god undervisning som är varierad och anpassad efter elevernas förutsättningar och behov. Av lektionsobservationer framgår att lärarna varierar undervisningen och har en balans mellan olika undervisningsmetoder, såsom tydliga genomgångar och instruktioner, rörelseaktiviteter, enskilt arbete såväl som elevarbete tillsammans med klasskamrater. Lärare och elever beskriver i intervjuer att eleverna får arbeta på olika sätt på lektionerna och att undervisningen nivåanpassas, till exempel med läromedel med olika svårighetsgrad. I intervjuer med lärare och elevassistenter beskrivs att undervisningen planeras och genomförs på ett sätt där elevernas motivation och lust att lära är centrala utgångspunkter. Lärare beskriver exempelvis i intervju att undervisningen ska vara förutsägbart, och att upprepningar och återkoppling till eleverna om undervisningens innehåll är en del av de metoder som lärarna använder frekvent. Vid lektionsobservationer förekom både upprepade, återkopplande och motiverande inslag i undervisningen.

Av granskningen framgår vidare att lärarna har en god förmåga att med olika strategier hjälpa eleverna framåt i deras kunskapsutveckling, och att hjälpa eleverna att komma igång med arbetsuppgifter. Av lärarintervjuer och av lektionsobservationer framgår att tydliga beskrivningar och förklaringar av begrepp ges i undervisningen, för att eleverna ska förstå undervisningens innehåll. Elever beskriver i intervju att det är tydligt vad de ska göra på lektionerna och att lärarna kan förklara saker på olika sätt vid behov. Av intervjuer beskrivs att det finns ett väl fungerande samarbete mellan lärare och elevassistenter, vilket exempelvis resulterar i goda avvägningar för hur instruktioner ges till elever på lämpligt sätt. Lärare planerar och elevassistenter bidrar i utformandet av individanpassade uppgifter och kring hur stöd ska ges i genomförandet av arbetsuppgifter. Vidare beskrivs att det lärande som sker i situationer under skoldagen utanför själva lektionerna, exempelvis på skolgården, tas till vara av läraren genom diskussioner med elevassistenter vid de veckovisa klassplaneringarna.

Av granskningen framgår även att lärare och elevassistenter använder olika hjälpmedel för att skapa goda förutsättningar för elevers lärande på ett väl fungerande

sätt. Av flera intervjuer framgår att lärarna använder olika hjälpmedel utifrån elevernas individuella behov, såsom bildstöd, läsplatta, tidshjälpmedel och TAKK med eleverna. Av lektionsobservationer framkom hur flera lärare pekade på bilder på tavlan som ett stöd i kommunikationen med eleverna, samt genom att använda TAKK för att förtydliga för eleverna vad lärarna säger. Flera lärare skrev förklarande begrepp på tavlan som ett ytterligare stöd till olika bilder. Elever berättar i intervju att de är hjälpta av olika hjälpmedel som lärarna använder sig av i klassrummen, exempelvis för att elever ska få en uppfattning om hur lång lektionen är. I intervjun med elevassistenter beskrivs hur deras kunskap om eleverna tas tillvara av lärarna, och blir betydelsefulla i hur hjälpmedel bäst gör nytta för olika elever.

Undervisningen är strukturerad, anpassad och syftet med lektionerna tydliggörs för eleverna

Granskningen visar att lärarna har en god förmåga att skapa en välstrukturerad undervisning som följer en struktur som är bekant för eleverna. Lektionsstrukturen på skolan följer en gemensam och uttalad lektionsram. Skoldagarna inleds på samma sätt varje dag, med gemensam samling och genomgång av dagens aktiviteter. Av lärarintervjuer beskrivs att lektionens start- och sluttid, lektionens mål och de strategier som ska tillämpas under lektionen presenteras och kommuniceras till eleverna, vilket även framgick av lektionsobservationer. Elever berättar i intervju att skoldagarna och lektionerna följer en struktur som de känner igen, och vid lektionsobservationer är det tydligt att eleverna är bekanta med lektionsstrukturen. Av lektionsobservationer framgår också att undervisningens gemensamma lektionsram innefattar tydliga steg för vad som ska hända under dagen och på respektive lektion, där både inledning, genomförande och lektionsavslut är framträdande på nästan alla lektioner.

Av granskningen framgår vidare att lärarna skapar goda möjligheter för eleverna att samarbeta och lära tillsammans, och för individanpassningar för varje enskild elev. Lärarna ger i intervju flera exempel på hur de organiserar undervisningen för att eleverna ska få arbeta tillsammans med klasskamrater, exempelvis med genomtänkta placeringar av elever i klassrummet. Vid några observerade lektioner förekom moment där eleverna gavs möjlighet att samarbeta i grupp, till exempel fick några elever sitta och svara på instuderingsfrågor tillsammans. Elever berättar i intervju att de ibland får arbeta ihop med andra elever i klassen, exempelvis om de ska skriva något.

Av granskningen framgår även att syftet med undervisningen planeras på ett tydligt sätt, med utgångspunkt i styrdokumentet. Lärarna beskriver i intervju att en viktig del i undervisningen är att tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna, men lärarna

kan göra det på olika sätt, beroende på elevgrupp eller aktuellt arbetsmoment. Lärare kan till exempel påminna eleverna om målet med undervisningen vid upprepade tillfällen, både innan, under och efter lektionen. Lärarna beskriver vidare att det är ett mål att eleverna ska förstå vad de har lärt sig, och att upprepningar av arbetsområden gör syftet med undervisningen mer tillgängligt och konkret för eleverna. Av intervjuer framgår vidare att elevassistenter får kontinuerlig information om syftet med undervisningen, vilket bidrar till att de kan ge ett mer ändamålsenligt individuellt stöd till eleverna.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Grundsärskolans syfte: 11 kap. 2 § skollagen.

Lgrsär22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8

Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan genomför ett väl planerat arbete, där studie- och yrkesvägledare ingår, för att ge eleverna förutsättningar till aktivt deltagande i samhällslivet. Det sker genom konkreta erfarenheter av närsamhället och skolan bidrar även till att utveckla elevernas digitala kompetens och motverkar att eleverna begränsas av traditionella föreställningar om könsnormer. Det pågår ett aktivt och medvetet arbete på skolan med att stärka tryggheten för eleverna, där eleverna även får delta i sociala sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Vidare framgår att skolan bedriver ett främjande och förebyggande trygghetsarbete på ett strukturerat sätt.

Motivering

Skolan har ett aktivt arbete för att ge eleverna förutsättningar till att aktivt delta i samhället

Granskningen visar att skolan genomför ett väl planerat arbete för att ge eleverna förutsättningar till aktivt deltagande i samhällslivet. Eleverna deltar i olika former av vardagsaktiviteter i den absoluta närmiljön, och genom längre utflykter eller besök vid exempelvis muséer, ungdomsmottagningen, biograf eller simhall. Eleverna får också ta del av olika kulturevenemang och fritidsaktiviteter som erbjuds genom huvudmannens satsningar "fritid för alla" och "skapande skola". Eleverna på grundsärskolan ansvarar för skolans caféverksamhet, vilket ger eleverna träning och konkreta erfarenheter i förberedelserna inför det framtida livet. Av flera intervjuer beskrivs att lärarna använder studie- och yrkesvägledarens kompetens i arbetet med att förbereda eleverna inför framtiden. Studie- och yrkesvägledaren informerar både elever och vårdnadshavare om framtida möjligheter för eleverna, både inför gymnasiet och efter gymnasiet. Av intervju med representanter för elevhälsan beskrivs att informationen till eleverna om deras framtida möjligheter och val är fria från föreställningar som är kopplade till kön. De äldre eleverna på grundsärskolan gör praktik på något program i gymnasiesärskolan som en del av förberedelsen inför övergången från grundskolan. Information från studie- och yrkesvägledaren till lärarna delges vid planerade möten, vilket finns dokumenterat i skolans årshjul för när det ska ske.

Av granskningen framgår vidare att skolan möjliggör för att utveckla elevernas digitala kompetens. Ett av skolans prioriterade utvecklingsområden är digitalisering, vilket bland annat innebär att det finns en utvecklingsgrupp på skolan som arbetar med kompetenshöjande insatser för personalen, och med elevernas lärande i fokus. Samtliga elever har regelbunden tillgång till digitala verktyg och av intervjuer och av lektionsobservationer framgår att eleverna använder digitala verktyg i olika undervisningssituationer. I lärarintervjuer framkommer att lärare beaktar källkritiska och normkritiska aspekter när eleverna ska utveckla sin digitala kompetens. Vidare beskrivs att samarbete med- och information till vårdnadshavare är en viktig del i arbetet för att skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sin digitala kompetens.

Skolan arbetar aktivt med att skapa trygghet i sociala sammanhang

Granskningen visar att det pågår ett aktivt och medvetet arbete på skolan med att stärka tryggheten för eleverna på skolan, där eleverna får delta i sociala sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Av intervjuer med skolans personal framgår att den samlade bilden efter trygghetsuppföljningar på skolan är att eleverna är trygga och trivs, vilket också beskrivs i elevintervjuer. Skolan kartlägger elevernas upplevda trygghet via elevenkäter och följer upp resultaten genom samtal med eleverna i

fokusgrupper. I fokusgrupperna möts elever från både grundsär- och grundskolan och resultatet från elevernas diskussioner bidrar till utformandet av trygghetsskapande aktiviteter på skolan. Eleverna på grundsärskolan har, som tidigare beskrivits, även hand om skolans caféverksamhet, vilket innebär naturliga möten med andra elever och personal på grundskolan. Av intervjuer framgår att eleverna i grundsärskolan även interagerar med jämnåriga elever på grundskolan i sammanhang som elevråd och fokusgrupper.

Av granskningen framgår vidare att skolan bedriver ett främjande och förebyggande trygghetsarbete på ett strukturerat sätt. Av intervjuer och av inkommen dokumentation framkommer att skolan genomför flera insatser som har ett tydligt trygghetsskapande syfte. Skolan har exempelvis två värdegrundsdagar i början på läsåret, och en temavecka, där syftet vid det senaste tillfället var trygghets- och digitaliseringsfrågor. Skolan genomför regelbundet trygghetsenkäter för att följa upp elevernas trygghet och eleverna på skolan deltar i formandet av insatser efter behov som framkommer efter analys av resultat från enkäter. Det främjande arbetet bedrivs kontinuerligt och kommer även till uttryck genom den tydliga strukturen för hur skoldagarna ser ut, med välbekanta rutiner för eleverna. Av intervjuer framkommer att lärarna och elevassistenterna regelbundet diskuterar trygghetsrelaterade frågor vid klassmöten, samt vid mentorssamtal och utvecklingssamtal. Lärarna beskriver i intervju att de gör flera individuella anpassningar för att främja tryggheten för elever, till exempel vid vägval för elever vid förflyttningar i skolans lokaler.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Grundsärskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 3, 5 och 11 skollagen.

Utvecklingssamtal och individuell studieplan: 11 kap. 15–16 a §§ skollagen.

Betygssättning: 11 kap. 17, 19–23 §§ skollagen.

Bedömningsstöd: 10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgrsär22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling och återkopplar kontinuerligt till eleverna på ett framtåsyftande och anpassat sätt. Utifrån bedömningen genomför lärarna nödvändiga anpassningar av undervisningen. Lärarna har goda möjligheter att samverka kring bedömningsfrågor, och styrdokumentens krav är utgångspunkt för lärarna vid bedömningen.

Motivering

Lärarna bedömer fortlöpande elevernas utveckling och ger dem återkoppling samt använder bedömningen för att anpassa undervisningen

Granskningen visar att lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling och återkopplar kontinuerligt till eleverna. Lärarna använder Skolverkets obligatoriska bedömningsstöd och dokumenterar elevernas kunskapsutveckling på flera sätt, bland annat efter en bedömningsmodell för grundsärskolan, MIRA-modellen, som är framtagen av Stockholms stad där elevernas måluppfyllelse och kunskapsutveckling beskrivs i förhållande till varandra. Modellen fylls i av samtliga lärare två gånger per läsår och bygger på lärares kontinuerliga dokumentation och bedömning av elevens kunskapsutveckling och måluppfyllelse. I lärarintervjuer beskrivs att den kontinuerliga dokumentationen av elevernas arbete kan vara genom exempelvis film eller foton. Lärarnas dokumentation via film eller foto fungerar också som ett sätt att visa eleverna konkreta exempel, när de får återkoppling. Vidare framgår att bedömningen av elevernas kunskaper sker i flera sammanhang än i planerade lektioner, till exempel vid skolgårdsaktiviteter. Vid klassplaneringsmötena som genomförs varje vecka stämmer lärare av med elevassistenterna för att få ytterligare information om elevernas arbete och kunskapsutveckling. Lärarna använder den bedömning som görs av elevernas kunskapsutveckling i sin vidare planering för att göra anpassningar i undervisningen för att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Samtliga lärare samverkar i bedömningsfrågor

Granskningen visar att lärarna har goda möjligheter att samverka kring bedömningsfrågor, och styrdokumentet är utgångspunkten för lärarna vid bedömning och i diskussioner om bedömningsarbetet. Rektorn har organiserat så att alla lärare

som undervisar på grundsärskolan kan delta i möten som har fokus på bedömning, vilket framgår av skolans kalendarium. Av inskickad dokumentation framgår att lärarna genom handledning från biträdande rektor och Stockholm stads grundsärskolesamordnare har fördjupat sina kunskaper i MIRA-modellen som skolan använder för att synliggöra elevernas måluppfyllelse, vilket har utvecklat lärarnas bedömarkompetens. Skolan har utbildade samtalsledare som leder kollegiala, professionella samtal om bedömning i grundsärskolan med fokus på att utveckla undervisningen och på likvärdig bedömning. Vidare har lärarna fortlöpande diskussioner kring bedömning i arbetslagen och i ämnesgrupper samt i samverkan i skolans olika utvecklingsgrupper. Skolan ingår även i ett nätverk tillsammans med andra grundsärskolor i kommunen, där lärare från olika skolor möts för att föra diskussioner om bland annat bedömning i grundsärskolan.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34–36 §§, 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgrsär22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och har ett långsiktigt och systematiskt arbete för att ge goda förutsättningar för undervisningens planering och

genomförande. Vidare ger huvudmannen rektorn stöd vad gäller ledning och utveckling av verksamheten utifrån god kännedom om skolenheten. Huvudmannens insatser för grundskolan bidrar till kompetensförsörjningen och utformar möjligheter som gynnar samverkan med andra skolformer och kontakter med omgivande samhälle.

Motivering

Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och arbetar långsiktigt för att ge goda förutsättningar för utbildningen

Granskningen visar att huvudmannen gör självständiga kvalitetsbedömningar av Hökarängsskolans verksamhet, med ett långsiktigt perspektiv. Huvudmannen gör uppföljningar av kunskaps- och trygghetsresultat samt lokalfrågor, vilka redovisas och analyseras i Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse, samt mer specifikt vid kvalitetsdialoger med skolenheten. Analysen för grundskolan utgår från Hökarängsskolans grund- och grundskolas verksamhetsberättelse och utgör underlag inför kvalitetsdialoger. Huvudmannen tar inför kvalitetsdialogen del av grundskolans resultat och analys av resultat och på så sätt sker en dialog utifrån skolans specifika verksamhet. Huvudmannen genomför kvalitetsdialoger med Hökarängsskolans grund- och grundskola vid ett tillfälle under hösten, samt vid ett extra tillfälle med specifik inriktning mot grundskolan. Av huvudmannaintervju framkommer att huvudmannen har ett alltför litet underlag för att kunna dra några slutsatser utifrån elevers betyg, men att den modell som används för att följa elevernas kunskapsutveckling utgör ett bra underlag för diskussion av analyserade resultat, exempelvis vid kvalitetsdialoger. Vid kvalitetsdialoger deltar representanter för huvudmannen, däribland områdeschef och grundskolesamordnare, rektorn, biträdande rektor samt rektorer från andra grundskolor i verksamhetsområdet. Huvudmannen följer också regelbundet upp verksamhetens kvalitet genom regelbundna möten, varannan vecka, med rektorerna i det geografiska verksamhetsområdet. En representant för huvudmannen beskriver i intervju att en styrka för grundskolan är att det finns en välfungerande struktur på skolan och att skolan har en biträdande rektor för grundskolan. Huvudmannen har också tydliga rutiner för klagomålshantering och för att ta emot och utreda anmälningar av kränkande behandling.

Av granskningen framgår vidare att huvudmannens insatser för grundskolan bidrar till kompetensförsörjningen och att personalen har den kompetens som behövs för att ge eleverna en god undervisning. Huvudmannen ger exempelvis förutsättningar för rektorn att genomföra kompetensutvecklingsinsatser för lärare och elevassistenter.

Huvudmannen tillhandahåller till exempel en skräddarsydd utbildning för elevassistenter med inriktning grundsärskola, och det finns möjlighet för lärare som saknar behörighet för grundsärskolan att vidareutbilda sig. Av intervju med representanter för huvudmannen framgår att det gjorts en satsning på bedömning och samverkan mellan grundsärskolor i kommunen, som bland annat innefattar ett kollegialt nätverk för lärare samt utbildning av samtalsledare på grundsärskolor. Samtalsledaren ska med fördjupad kompetens leda professionellt kollegialt lärande på skolan för att utveckla undervisningens kvalitet. Vidare framgår att Hökarängsskolans grundsärskola, tillsammans med andra skolor, deltar i ett Ifous-projekt² som syftar till att utveckla kunskaper i hur kvaliteten i grundsärskolan kan höjas. Rektorn uppger i intervju att skolan har goda förutsättningar och tillräckliga resurser för att införskaffa exempelvis de digitala hjälpmedel som behövs för att alla elever ska få tillgång till det stöd som de behöver.

Huvudmannen ger ett behovsanpassat stöd till rektorn samt underlättar samverkan med andra skolor och omgivande samhälle

Granskningen visar att huvudmannen ger rektorn det stöd som behövs och att stödet utgår från huvudmannens kännedom om skolenheten. Det kan vara stöd till rektorn i form av utbildningssatsningar, kulturutbud och specifika professionsstöd till personal och till skolledningsfunktioner. Rektorn uppger i intervju att representationen av rektorer från olika grundsärskolor bidrar till ett tillfälle att lära av varandra, exempelvis vid de kvalitetsdialoger som huvudmannen organiserar.

Av granskningen framgår vidare att huvudmannen utformar möjligheter som gynnar samverkan med andra skolformer och kontakter med omgivande samhälle. Huvudmannen ansvarar och driver exempelvis en digital plattform som syftar till att elever ska komma i kontakt med omgivande samhälle, där personal kan anmäla elever för olika fritids- och kulturaktiviteter (Fritid för alla och Skapande skola). Av intervjuer med personal på skolan framgår att den digitala plattformen används aktivt på skolan för att ta del av fritids- och kulturaktiviteter. Grundsär- och grundskolan är välintegrerade med varandra och det finns en god samverkan mellan skolformerna,

² Ifous; Innovation, forskning och utveckling i skola och förskola.

samt i nätverk med andra grundsärskolor, till exempel för bedömningsfrågor. Representanter för huvudmannen beskriver i intervju att eftersom skolformerna är så välintegrerade med varandra underlättar det även flexibilitet så att eleverna har en möjlighet att läsa blandat inom både ämnesområden och ämnen eller i kombination med ämne i grundskolan. Huvudmannens uttalade policy är att kommunens grundsärskolor ska ligga i direkt anslutning till en grundskola för att underlätta integrering samt att det ska vara F-9 skolor, eftersom elever då kan gå kvar på skolan vid stadiebyten.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Westerman Annerborn
Beslutsfattare

Utredare John Haeberle varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även Susanne Lindberg Åkerberg och Ylva Tillquist medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En digital intervju med representanter för huvudmannen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Hökarängsskolan är en grundsärskola för årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är Stockholms kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 54 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15-17 november 2022. Digital intervju genomfördes 23 november 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av John Haeberle, Susanne Lindberg Åkerberg och Andreas Gydingsgård.